

SISÄMINISTERIÖN ASETUS AMPUMA-ASELAIN 25 §:N 4 MOMENTISSA TARKOITETUN ILMOITUKSEN TEKEMISESSÄ KÄYTETTÄVÄSTÄ LOMAKKEESTA

1 Ehdotettu sisältö

Sisäministeriön asetuksella ehdotetaan säädettäväksi Poliisihallituksen vahvistamasta lomakkeesta, jolla asealan elinkeinoluvan haltijat ilmoittaisivat ampuma-aselain 25 §:ssä ja ampuma-aseasetuksen 12 §:ssä tarkoitetut tiedot asetietojärjestelmän korvaavaan tiedonsiirron väliaikaisratkaisuun.

2 Asian valmistelu

Ehdotus sisäministeriön asetukseksi valmisteltiin sisäministeriössä.

Asetusehdotuksesta pyydettiin lausunnot seuraavilta tahoilta: oikeusministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, puolustusministeriö, eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia, Valtioneuvoston oikeuskansleri, Metsähallitus, Poliisihallitus, Pääesikunta, Rajavartiolaitoksen esikunta, Suomen riistakeskus, Tulli, Ampumaharrastusfoorumi, Asealan Elinkeinoharjoittajat ry, Asehistorian Liitto ry, Asekauppiaiden Liitto ry, Suomen Aseseppien yhdistys ry, Maanpuolustuskoulutusyhdistys, Reserviläisliitto ry, Reserviläisurheiluliitto ry, Suomen Asehistoriallinen Seura r.y., Suomen Ampumaurheiluliitto ry, Suomen ilma-aseharrastajat ry, Suomen Metsästäjäliitto r.y. ja Suomen Reserviupseeriliitto ry.

Asetusehdotus ja annetut lausunnot ovat julkisessa palvelussa osoitteessa <https://valtioneuvosto.fi/hankkeet> tunnuksella SM026:00/2020.

3 Asian tausta ja asetuksenantovaltuus

Asedirektiivi ja ampuma-aselaki

Ampuma-aselakia (1/1998) muutettiin vuonna 2019 aseiden hankinnan ja hallussapidon valvonnasta annetun neuvoston direktiivin 91/477/ETY muuttamisesta annetusta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivistä (EU) 2017/853, jäljempänä asedirektiivi, johtuvista syistä lailla 724/2019. Mainitulla lailla muutettiin muun muassa ampuma-aselain 25 §:ää.

Asedirektiivin 4 artiklan 4 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden alueelle sijoittautuneet asekauppiaat ja -välittäjät ilmoittavat ampuma-aseita ja olennaisia osia koskevista liiketoimista ilman aiheutonta viivytystä toimivaltaisille kansallisille viranomaisille, että asekauppiaille ja -välittäjillä on tietoliikenneyhteys kyseisiin viranomaisiin tällaisten ilmoitusten tekemistä varten ja että tietojen arkistointijärjestelmät saatetaan ajan tasalle välittömästi sen jälkeen, kun tällaisista liiketoimista on saatu tieto.

Ampuma-aselain 25 §:llä pantiin täytäntöön asedirektiivin 4 artiklan 4 kohta. Pykälässä säädetään asealan elinkeinoluvan haltijan ilmoitusvelvollisuudesta asetietojärjestelmään ja tietojen tallentamisesta. Pykälän 1 momentin mukaan asealan elinkeinoluvan haltijan on elinkeinotoimintansa aikana ilmoitettava asetietojärjestelmään ampuma-aseen, tehokkaan ilma-aseen, kaasusumuttimen ja aseosien osan yksilöintitiedot, esineen luovuttajan tai lainaksiantajan ja luovutuksensaajan tai lainaksisaajan nimi, osoite ja syntymäaika sekä esineen korjaamista tai muuntamista koskevan toimeksiantajan nimi ja osoite. Pykälän 2 momentin mukaan asealan elinkeinoluvan haltijan on ilmoitettava myös hallussaan olevan ampuma-aseen muuntamisesta ja aseosien deaktivoimisesta ja hävittämisestä. Ilmoituksesta on käytävä ilmi ampuma-aseen ja aseosien osan yksilöintitiedot ja niiden muutos sekä toimenpiteen ajankohta. Pykälän 4 momentin mukaan ilmoitus on tehtävä vahvaa sähköistä tunnistamista käyttäen 10 päivän kuluessa siitä, kun asealan elinkeinoluvan haltija on vastaanottanut ilmoitettavan esineen tai luovuttanut sen.

Ampuma-aselain 25 § tulee voimaan 1.11.2020.

Ampuma-aseasetus

Ampuma-aselain 25 §:n 6 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset ampuma-aseen, tehokkaan ilma-aseen, kaasusumuttimen, aseosien, patruunoiden ja erityisten vaarallisten ammusten yksilöintitietojen ilmoittamisesta sekä tietojen tallentamisesta 5 momentissa tarkoitettuun tiedostoon ja niiden esittämisestä ja luovuttamisesta.

Ampuma-aseasetuksen 12 §:ssä säädetään asealan elinkeinoluvan haltijan ilmoittamista yksilöintitiedoista. Pykälän mukaan ampuma-aselain 25 §:ssä tarkoitettussa ilmoituksessa tulee ilmoittaa: 1) hankittujen, säilytettävien ja luovutettujen ampuma-aseiden lukumäärä, tyyppi, toimintatapa ja kaliiperi sekä valmistus- tai täydennysmerkintä, sarja- tai tunnistenumero sekä tiedossa oleva tehtaan merkki ja malli tai mallinumero, 2) hankittujen, säilytettävien, valmistettujen, korjattavien, muunnettavien, muutettavien ja luovutettujen tehokkaiden ilma-aseiden lukumäärä, piipun pienin sisähalkaisija sekä valmistus- tai täydennysmerkintä, sarja- tai tunnistenumero sekä tiedossa oleva tehtaan merkki ja malli tai mallinumero, 3) hankittujen, valmistettujen, korjattavien, muunnettavien, muutettavien tai säilytettävien ja luovutettujen aseosien lukumäärä, laji, piipun tai putken kaliiperi sekä valmistus- tai täydennysmerkintä, sarja- tai tunnistenumero sekä tiedossa oleva tehtaan merkki ja malli tai mallinumero, 4) hankittujen, valmistettujen, tai säilytettävien ja luovutettujen patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten määrä, laji ja kaliiperi, 5) hankittujen, valmistettujen tai säilytettävien ja luovutettujen kaasusumuttimien lukumäärä, laji ja pitoisuus, 6) edellä kohdissa 1–5 tarkoitettujen esineiden hankkimis-, valmistamis-, korjaamis-, tuonti-, siirto-, muuttamis- tai muuntamisaika ja 7) edellä kohdissa 1–5 tarkoitettujen esineiden korjattavaksi ja säilytettäväksi ottamisaika sekä palauttamisaika.

Ampuma-aseasetuksen 12 § tulee voimaan 1.11.2020.

Asetuksenantovaltuus

Ampuma-aselain 119 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan sisäministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ampuma-aselaissa tarkoitetuissa menettelyissä käytettävistä lomakkeista.

3 Väliaikaisratkaisu ja siitä johtuva tarve tarkentavalle sääntelylle

Ampuma-aselain 25 §:ssä tarkoitettu asetietojärjestelmä viivästyy, joten nykyiseen tietojärjestelmään toteutetaan korvaava tiedonsiirron väliaikaisratkaisu, jotta edellä mainittu asedirektiivin täytäntöönpano kyetään toteuttamaan.

Ampuma-aselain 25 §:ssä ja ampuma-aseasetuksen 12 §:ssä säädetään ne tiedot, jotka on asetietojärjestelmän korvaavaan tiedonsiirron väliaikaisratkaisuun ilmoitettava.

Sisäministeriön asetuksella säädettäisiin, että ampuma-aselain 25 §:ssä tarkoitettussa ilmoituksessa käytettäisiin Poliisihallituksen vahvistamaa lomaketta. Käytettävästä lomakkeesta on tarpeellista säätää, jotta kaikki tarvittavat tiedot tulisi ilmoitettua. Lomakkeen käytöllä on lisäksi tarkoitus sujuvoittaa ilmoitettujen tietojen siirtoa tietojärjestelmään sekä vähentää puutteellisten ja virheellisten ilmoitusten mahdollisuutta. Lomake helpottanee myös asealan elinkeinoluvanhaltijoiden ilmoitusmenettelyä ennen kuin varsinainen asetietojärjestelmä on valmis.

4 Lausuntopalaute

Lausunnoissa...

5 Voimaantulo

Asetus on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.11.2020 yhtä aikaa ampuma-aselain 25 §:n ja ampuma-aseasetuksen 12 §:n kanssa.